

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

7. maj 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – formaliteten – artikel 267 TEUF – begrebet ret – det nationale voldgiftsudvalg, der er kompetent med hensyn til bekæmpelse af doping på idrætsområdet – kriterier – det forelæggende organs uafhængighed – princippet om effektiv domstolsbeskyttelse – afvisning af anmodningen om præjudiciel afgørelse«

I sag C-115/22,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Unabhängige Schiedskommission Wien (det uafhængige voldgiftsudvalg i Wien, Østrig) ved afgørelse af 21. december 2021, indgået til Domstolen den 17. februar 2022, i sagen

SO

procesdeltagere:

Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA),

Österreichischer Leichtathletikverband (ÖLV),

World Anti-Doping Agency (WADA),

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, vicepræsidenten, L. Bay Larsen, afdelingsformændene A. Prechal, K. Jürimäe, C. Lycourgos, T. von Danwitz, F. Biltgen, Z. Csehi og O. Spineanu-Matei samt dommerne J.-C. Bonichot, S. Rodin, J. Passer (refererende dommer), D. Gratsias, M.L. Arastey Sahún og M. Gavalec,

generaladvokat: T. Čapeta,

justitssekretær: D. Dittert,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 2. maj 2023,

* Processprog: tysk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- SO ved Rechtsanwalt J. Öhlböck,
- Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA) ved A. Sammer, som befuldmægtiget, bistået af Rechtsanwälte P. Lohberger og A. Schütz,
- World Anti-Doping Agency (WADA) ved solicitor D.P. Cooper, bistået af avocate A.-S. Oberschelp de Meneses, advokaten K. Van Quathem og B. Van Vooren samt avocat L. Waty,
- den belgiske regering ved P. Cottin og J.-C. Halleux, som befuldmægtigede,
- den franske regering ved R. Bénard og A.-L. Desjonquères, som befuldmægtigede,
- den lettiske regering ved E. Bardiņš, J. Davidoviča og K. Pommere, som befuldmægtigede,
- den luxembourgske regering ved A. Germeaux og T. Schell, som befuldmægtigede,
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved A. Bouchagiar, M. Heller og H. Kranenborg, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 14. september 2023, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 5, stk. 1, litra a) og c), artikel 6, stk. 3, samt artikel 9 og 10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT 2016, L 119, s. 1, berigtiget i EUT 2018, L 127, s. 2, herefter »databeskyttelsesforordningen«).
- 2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en voldgiftssag mellem SO, der er konkurrenceidrætsudøver, og Nationale Anti-Doping Agentur Austria GmbH (NADA), der er et uafhængigt agentur til bekæmpelse af doping, vedrørende NADA's afgørelse om at offentliggøre de sanktioner, som SO er blevet pålagt som følge af hendes overtrædelse af de nationale antidopingregler.

Retsforskrifter

IAAF's regler

- 3 International Association of Athletics Federations (den internationale sammenslutning af atletikforbund, herefter »IAAF«) har vedtaget IAAF Competition Rules 2014-2015 (IAAF's konkurrenceregler for 2014-2015), som i regel 32.2, litra b) og f) – ligesom artikel 2.2 og

artikel 2.6 i IAAF Anti-Doping Rules (IAAF's antidopingregler) fra 2017 – forbyder »anvendelse eller forsøg på anvendelse af et forbudt stof eller en forbudt metode« og »besiddelse af et forbudt stof eller en forbudt metode«.

EU-retten

- 4 Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastsætter principperne for behandling af personoplysninger, mens denne forordnings artikel 6 fastsætter betingelserne for, hvornår en sådan behandling er lovlig. Nævnte forordnings artikel 9 og 10 indeholder regler for behandling af særlige kategorier af personoplysninger og for behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser.
- 5 Denne forordnings artikel 77 med overskriften »Ret til at indgive klage til en tilsynsmyndighed« bestemmer i stk. 1 følgende:

»Uden at det berører andre administrative klageadgange eller adgang til retsmidler, har enhver registreret ret til at indgive klage til en tilsynsmyndighed, navnlig i den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted eller sit arbejdssted, eller hvor den påståede overtrædelse har fundet sted, hvis den registrerede finder, at behandlingen af personoplysninger vedrørende vedkommende overtræder denne forordning.«
- 6 Denne forordnings artikel 78 med overskriften »Adgang til effektive retsmidler over for en tilsynsmyndighed« fastsætter i stk. 1 følgende:

»Uden at det berører andre administrative eller udenretslige klageadgange, har enhver fysisk eller juridisk person ret til effektive retsmidler over for en juridisk bindende afgørelse truffet af en tilsynsmyndighed vedrørende vedkommende.«
- 7 Databeskyttelsesforordningens artikel 79 med overskriften »Adgang til effektive retsmidler over for en dataansvarlig eller databehandler« fastsætter i stk. 1 følgende:

»Uden at det berører andre tilgængelige administrative eller udenretslige klageadgange, herunder retten til at indgive klage til en tilsynsmyndighed i henhold til artikel 77, skal den enkelte registrerede have adgang til effektive retsmidler, hvis vedkommende finder, at vedkommendes rettigheder i henhold til denne forordning er blevet krænket som følge af behandling af vedkommendes personoplysninger i strid med denne forordning.«

Østrigsk ret

ADBG

- 8 § 5 i Anti-Doping-Bundesgesetz 2021 (den føderale antidopinglov fra 2021) af 23. december 2020 (BGBl. I, 152/2020, herefter »ADBG«) med overskriften »Unabhängige Dopingkontrollenrichtung [(det uafhængige dopingkontrolorgan, Østrig)]« bestemmer i stk. 1, at dette organ bl.a. har til opgave, i henhold til ADBG's § 18, at indgive anmodninger om undersøgelse til Österreichische Anti-Doping Rechtskommission (det østrigske antidopingretsudvalg), når det vurderer, at ADBG er blevet overtrådt, og, i henhold til ADBG's § 20, stk. 2, og § 23, stk. 2, at optræde som part i sagerne ved dette udvalg og ved Unabhängige Schiedskommission (det uafhængige voldgiftsudvalg, Østrig).

9 ADBG's § 5, stk. 5, bestemmer følgende:

»Til udførelse af funktionerne som uafhængigt dopingkontrolorgan findes der et almennyttigt anpartsselskab med benævnelsen [NADA]. [...] [NADA] behandler personoplysninger som dataansvarlig som omhandlet i databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7).«

10 ADBG's § 6 med overskriften »Bestemmelser om databeskyttelse« fastsætter i stk. 1 følgende:

»Det uafhængige dopingkontrolorgan har beføjelse til at behandle personoplysninger som dataansvarlig i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7), i det omfang, det er nødvendigt for udførelsen af dets opgaver i henhold til [ADBG] og med henblik på håndhævelsen af [ADBG], navnlig inden for rammerne af det østrigske antidopingretsudvalgs og det uafhængige voldgiftsudvalgs opgaver. [...]«

11 ADBG's § 7 med overskriften »[det østrigske antidopingretsudvalg]« bestemmer i stk. 1 bl.a., at det østrigske antidopingretsudvalg skal gennemføre disciplinære procedurer for det berørte, kompetente føderale idrætsforbund i overensstemmelse med det kompetente internationale idrætsforbunds gældende antidopingregler (antidopingprocedurer). I henhold til ADBG's § 7, stk. 7, oprettes det østrigske antidopingretsudvalg under det uafhængige dopingkontrolorgan. Det præciseres i ADBG's § 7, stk. 8, at denne lovs § 6 finder tilsvarende anvendelse.

12 ADBG's § 8 med overskriften »Det uafhængige voldgiftsudvalg« har følgende ordlyd:

»(1) Det uafhængige voldgiftsudvalg er et udvalg, der er uafhængigt af statslige organer, enkeltpersoner og det uafhængige dopingkontrolorgan. Det uafhængige voldgiftsudvalgs medlemmer må hverken have deltaget i undersøgelsen vedrørende en idrætsudøver eller en anden person eller i afgørelsen om at indgive en anmodning om undersøgelse vedrørende en idrætsudøver eller en anden person eller i selve det østrigske antidopingretsudvalgs afgørelse, som medlemmerne får indbragt til prøvelse. Med forbehold af bestemmelserne i § 23, stk. 10, nr. 1 og 2, oprettes det uafhængige voldgiftsudvalg under det uafhængige dopingkontrolorgan for at behandle det østrigske antidopingretsudvalgs afgørelser i antidopingprocedurer.

(2) Det uafhængige voldgiftsudvalg skal være sammensat af mindst 50% kvinder, og udvalget består af en formand og syv medlemmer, der skal besidde de følgende kvalifikationer:

1. Formanden og dennes suppleant skal have bestået dommer- eller advokateksamen.
2. To medlemmer skal have et juridisk eksamensbevis og erfaring med at gennemføre formelle undersøgelsesprocedurer.
3. To medlemmer skal være sagkyndige i analytisk kemi eller toksikologi.
4. To medlemmer skal være sagkyndige i idrætsmedicin.

For hver procedure udpeger formanden eller dennes suppleant, til gennemførelse af proceduren, blandt medlemmerne af det uafhængige voldgiftsudvalg mindst ét medlem med et juridisk eksamensbevis og erfaring med at gennemføre formelle undersøgelsesprocedurer, mindst én sagkyndig i analytisk kemi eller toksikologi og mindst ét medlem, der er sagkyndig i idrætsmedicin.

(3) Formanden og medlemmerne som omhandlet i stk. 2, nr. 1-4, udnævnes for en periode på fire år af [Bundesminister für Kunst, Kultur, öffentlichen Dienst und Sport (forbundsministeren for kunst, kultur, offentlig tjeneste og idræt, Østrig)]. Blandt medlemmerne udnævnes et medlem til suppleant for formanden. Mandaterne kan fornys og inddrages før tiden af tungtvejende grunde. Formanden og medlemmerne kan til enhver tid fratræde deres stillinger. Hvis formanden eller et medlem fratræder før tiden, udnævnes en ny person for den resterende del af den pågældende mandatperiode. Det uafhængige voldgiftsudvalg træffer afgørelse ved stemmeflertal, og udvalget er beslutningsdygtigt, når formanden og mindst to medlemmer er til stede. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende. Det uafhængige voldgiftsudvalg kan ligeledes træffe afgørelser ved skriftlig procedure, når det på grund af de faktiske omstændigheders klarhed ikke er nødvendigt at debattere i et møde, og når hverken formanden eller et medlem modsætter sig, at der træffes en afgørelse på denne måde. Bestemmelserne i § 5, stk. 3, finder anvendelse på det uafhængige voldgiftsudvalg.

[...]

(6) [ADBG's] § 6 finder tilsvarende anvendelse.«

13 ADBG's § 20 med overskriften »Procedurer ved [det østrigske antidopingretsudvalg]« bestemmer i det væsentlige, at det østrigske antidopingretsudvalg har kompetence til at gennemføre antidopingprocedurer på grundlag af anmodninger om undersøgelse indgivet af det uafhængige dopingkontrolorgan og til at træffe afgørelser i første instans i tilfælde af overtrædelse af det kompetente internationale idrætsforbunds antidopingregler.

14 ADBG's § 21, stk. 3, fastsætter følgende:

»Det østrigske antidopingretsudvalg er forpligtet til senest 20 dage efter endelig afgørelse at underrette [Østrigs føderale idrætsorganisation], idrætsorganisationer, idrætsudøvere, andre personer og arrangører af konkurrencer samt offentligheden om pålagte sanktioner (f.eks. suspenderinger) og afgørelser i antidopingsager med angivelse af den berørte persons navn, varigheden af udelukkelsen og grundene hertil, uden at det dog må være muligt at drage konklusioner om denne persons helbred ud fra de offentliggjorte oplysninger. Er der tale om særligt sårbare personer, motionsidrætsudøvere samt personer, der ved meddelelse af oplysninger eller andre informationer i væsentligt omfang har bidraget til at afsløre potentielle overtrædelser af antidopingregler, kan denne underretning undlades. Slås det fast, at der foreligger en overtrædelse af antidopingregler i henhold til § 1, stk. 2, nr. 3 og 9-11, skal afgørelsen af hensyn til folkesundheden gøres offentligt tilgængelig, såfremt der er tale om motionsidrætsudøvere.«

15 ADBG's § 23 med overskriften »Procedurer ved [det uafhængige voldgiftsudvalg]« bestemmer i stk. 1 følgende:

»Parterne i henhold til stk. 2 kan inden for en frist på fire uger fra fremsendelse af afgørelser i henhold til § 20 iværksætte appel ved det uafhængige voldgiftsudvalg til prøvelse heraf. Det uafhængige voldgiftsudvalg er forpligtet til at efterprøve lovligheden af afgørelsen, og en retsstridig afgørelse kan ophæves eller omstødes i enhver retning. Appellen har ikke opsættende virkning for afgørelsen i henhold til § 20, medmindre det uafhængige voldgiftsudvalg bestemmer dette.«

16 Det præciseres i ADBG's § 23, stk. 2, at det uafhængige dopingkontrolorgan er part i proceduren ved det uafhængige voldgiftsudvalg.

17 I henhold til ADBG's § 23, stk. 3, finder § 580, stk. 1 og 2, § 588, stk. 2, § 592, stk. 1 og 2, § 594, § 595, §§ 597-602, § 604, § 606, stk. 1-5, § 608, stk. 1 og 2, og § 610 i Zivilprozessordnung (den østrigske civile retsplejelov) tilsvarende anvendelse på en procedure ved det uafhængige voldgiftsudvalg. Voldgiftsudvalget skal gennemføre proceduren på grundlag af det kompetente internationale idrætsforbunds gældende antidopingregler. Parterne i denne procedure kan endvidere anmode om, at proceduren offentliggøres.

18 ADBG's § 23, stk. 4, bestemmer følgende:

»Det uafhængige voldgiftsudvalg skal inden seks uger fra modtagelse af appellen enten træffe en afgørelse eller indkalde til mundtlig forhandling. Efter den mundtlige forhandling skal den endelige afgørelse udstedes skriftligt og i begrundet form inden for en frist på fire uger. Sagsbehandlingen skal afsluttes senest seks måneder efter modtagelse af appellen, idet forsinkelser, som er forårsaget af parten i henhold til stk. 2, nr. 1, skal indregnes i denne frist. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende. Afgørelser skal affattes skriftligt og begrundes. Uanset det uafhængige voldgiftsudvalgs afgørelse kan [Det Internationale Antidopingagentur], Den Internationale Olympiske Komité, Den Internationale Paraolymiske Komité og det pågældende kompetente internationale specialidrætsforbund iværksætte appel til prøvelse af det uafhængige voldgiftsudvalgs afgørelse ved [idrættens voldgiftsret med hjemsted i Lausanne (Schweiz)]. I sager, hvor der er tale om deltagelse i en international konkurrence, eller i sager vedrørende internationale idrætsudøvere kan afgørelser indbringes direkte for idrættens voldgiftsret af de berørte parter. Til løsning af civile tvister kan der fortsat anlægges sag ved de civile instanser, når de interne appelmuligheder i antidopingsagen er udtømt.«

19 ADBG's § 23, stk. 14, bestemmer følgende:

»Det uafhængige voldgiftsudvalg er forpligtet til at underrette [Østrigs føderale idrætsorganisation], idrætsorganisationer, idrætsudøvere, andre personer og arrangører af konkurrencer samt offentligheden om sine afgørelser med angivelse af den berørte persons navn, varigheden af udelukkelsen og grundene hertil, uden at det dog må være muligt at drage konklusioner om denne persons helbred ud fra de offentliggjorte oplysninger. Er der tale om særligt sårbare personer, motionsidrætsudøvere samt personer, der ved meddelelse af oplysninger eller andre informationer i væsentligt omfang har bidraget til at afsløre potentielle overtrædelser af antidopingregler, kan denne underretning undlades. Slås det fast, at der foreligger en overtrædelse af antidopingregler i henhold til § 1, stk. 2, nr. 3 og 9-11, skal kendelsen af hensyn til folkesundheden gøres offentlig tilgængelig, såfremt der er tale om motionsidrætsudøvere.«

Procesreglementet for det uafhængige voldgiftsudvalg som omhandlet i den føderale antidopinglov fra 2021

20 Verfahrensordnung der unabhängigen Schiedskommission nach dem Anti-Doping-Bundesgesetz 2021 (procesreglementet for det uafhængige voldgiftsudvalg som omhandlet i den føderale antidopinglov fra 2021) af 1. januar 2021 bestemmer i § 1, stk. 3, at det uafhængige voldgiftsudvalgs medlemmer er uafhængige i udøvelsen af deres funktioner. I dette procesreglements § 5 fastsættes de grunde, af hvilke det er muligt at påberåbe sig, at et eller flere af disse medlemmer er partiske, og hvilke konsekvenser der skal drages heraf.

21 I procesreglementets § 9, stk. 1, præciseres det, at procedurens parter kan gøre brug af alle de bevismidler, der er fastsat i den østrigske civile retsplejelov.

Den østrigske civile retsplejelov

- 22 Blandt de paragraffer i den østrigske civile retsplejelov i dens affattelse af 23. december 2020 (BGBl. I, 148/2020), der regulerer voldgiftsproceduren, vedrører § 597 reglerne om anmodning om voldgift og om svarskriftet, mens § 598 giver mulighed for at afholde et retsmøde, og § 599 bl.a. fastsætter reglerne for bevisførelse ved voldgiftsretten.
- 23 Den østrigske civile retsplejelovs § 607 bestemmer i det væsentlige, at en kendelse afsagt af en voldgiftsret har virkninger mellem parterne som en retskraftig retsafgørelse.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 24 SO var konkurrenceidrætsudøver fra 1998 til 2015. Hun er ligeledes ansvarlig for en sammenslutning, der er medlem af atletikforbundet i Wien (Østrig).
- 25 I 2021 indbragte NADA på grundlag af Bundeskriminalamts (forbundskriminalpolitiet, Østrig) efterforskningsresultater en anmodning om undersøgelse af SO's sag for det østrigske antidopingretsudvalg, idet NADA fandt, at SO havde overtrådt antidopingreglerne.
- 26 Ved afgørelse af 31. maj 2021 kendte det østrigske antidopingretsudvalg SO skyldig i overtrædelse af regel 32.2, litra b) og f), i IAAF's konkurrenceregler for 2014-2015 og artikel 2.2 og 2.6 i IAAF's antidopingregler fra 2017 (herefter »den omtvistede afgørelse«). Det østrigske antidopingretsudvalg konstaterede nærmere bestemt, at SO mellem maj 2015 og april 2017 var i besiddelse af stoffer, som Det Internationale Antidopingagentur i denne periode forbød professionelle idrætsudøvere, der var underlagt IAAF's konkurrenceregler, at bruge, nemlig erythropoietin (også kaldet EPO), genotropin (omnitrope) og testosteron (i form af androge), og at SO i det mindste delvist havde anvendt dem i 2015.
- 27 På grundlag af disse konstateringer erklærede det østrigske antidopingretsudvalg i den omtvistede afgørelse alle resultater, som SO havde opnået fra den 10. maj 2015 til det tidspunkt, hvor denne afgørelse trådte i kraft, ugyldige og frakendte hende alle start- og/eller præmiepenge. Det østrigske antidopingretsudvalg udelukkede ligeledes SO fra deltagelse i idrættskonkurrencer af enhver art i en periode på fire år regnet fra den 31. maj 2021.
- 28 Under sagen for Det østrigske antidopingretsudvalg havde SO anmodet om, at den omtvistede afgørelse i henhold til ADBG's § 21, stk. 3, ikke blev meddelt offentligheden, bl.a. ved ikke at videregive og offentliggøre hendes navn og andre individuelle kendetegn. Det østrigske antidopingretsudvalg afslog i den omtvistede afgørelse denne anmodning.
- 29 SO iværksatte appel til det uafhængige voldgiftsudvalg med påstand om, at den omtvistede afgørelse blev ændret, således at offentligheden ikke ved offentliggørelse af hendes fulde navn på et frit tilgængeligt websted blev informeret om de dopingovertrædelser, hun havde begået, og om den sanktion, hun var blevet pålagt.
- 30 Ved afgørelse af 21. december 2021 opretholdt det uafhængige voldgiftsudvalg annullationen af alle de resultater, som SO havde opnået i konkurrence, herunder fratagelsen af alle de titler, medaljer, priser og start- og præmiepenge, der var modtaget fra den 10. maj 2015, samt suspenderingen af hende fra alle (nationale og internationale) konkurrencer i en periode på fire år fra den 31. maj 2021.

- 31 Det uafhængige voldgiftsudvalg har imidlertid besluttet at træffe særskilt afgørelse om anmodningen om ikke at offentliggøre de af SO begåede dopingovertrædelser og de heraf følgende sanktioner, idet udvalget har udsat afgørelsen herom.
- 32 Under disse omstændigheder har det uafhængige voldgiftsudvalg besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Er oplysningen om, at en bestemt person har overtrådt visse antidopingregler og som følge af denne overtrædelse er udelukket fra at deltage i (nationale og internationale) konkurrencer, en »helbredsoplysning« som omhandlet i [databeskyttelsesforordningens] artikel 9 [...]?
 - 2) Er [databeskyttelsesforordningen] – navnlig henset til artikel 6, stk. 3, andet afsnit, heri – til hinder for en national lovgivning, ifølge hvilken navnene på de personer, der er berørt af [det uafhængige voldgiftsudvalgs] afgørelse, varigheden af udelukkelsen og grundene hertil offentliggøres, uden at det er muligt at udlede helbredsoplysninger om den registrerede? Spiller det i den forbindelse en rolle, at der i henhold til den nationale ordning kun kan ses bort fra offentliggørelse af disse oplysninger over for offentligheden, såfremt den registrerede er en motionsidrætsudøver, en mindreårig person eller en person, der ved meddelelse af oplysninger eller andre informationer i væsentligt omfang har bidraget til at afsløre potentielle overtrædelser af antidopingregler?
 - 3) Kræver [databeskyttelsesforordningen] – navnlig henset til principperne i artikel 5, stk. 1, litra a) og litra c), heri – før offentliggørelsen under alle omstændigheder, at der foretages en interesseafvejning for så vidt angår på den ene side den registreredes personlige interesser, der berøres af en offentliggørelse, og på den anden side offentlighedens interesse i at få oplysninger om en idrætsudøvers overtrædelse af antidopingregler?
 - 4) Er oplysningen om, at en bestemt person har overtrådt visse antidopingregler og som følge af denne overtrædelse er udelukket fra at deltage i (nationale og internationale) konkurrencer, en behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser som omhandlet i [databeskyttelsesforordningens] artikel 10 [...]?
 - 5) Såfremt det fjerde spørgsmål besvares bekræftende: Er [det uafhængige voldgiftsudvalg], der er oprettet i henhold til [ADBG's] § 8 [...], en offentlig myndighed som omhandlet i [databeskyttelsesforordningens] artikel 10 [...]?»

Formaliteten vedrørende anmodningen om præjudiciel afgørelse

- 33 Den ved artikel 267 TEUF indførte procedure er et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afgøre den for dem verserende tvist (dom af 9.3.2010, ERG m.fl., C-378/08, EU:C:2010:126, præmis 72, og kendelse af 9.1.2024, Bravchev, C-338/23, EU:C:2024:4, præmis 18).
- 34 Det følger heraf, at det forelæggende organ for at kunne forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål skal kunne kvalificeres som en »ret« som omhandlet i artikel 267 TEUF, hvilket det tilkommer Domstolen at efterprøve på grundlag af anmodningen om præjudiciel afgørelse (kendelse af 13.12.2018, Holunga, C-370/18, EU:C:2018:1011, præmis 13, og af 19.5.2022, Frontera Capital, C-722/21, EU:C:2022:412, præmis 11).

- 35 Det følger af Domstolens faste praksis, at Domstolen for at bedømme, om det pågældende forelæggende organ er en »ret« i henhold til artikel 267 TEUF – et spørgsmål, som alene skal afgøres på grundlag af EU-retten – tager en hel række forhold i betragtning, herunder bl.a., om organet er oprettet ved lov, har permanent karakter, virker som obligatorisk retsinstans, anvender en kontradiktorisk sagsbehandling og træffer afgørelse på grundlag af retsregler, samt om det er uafhængigt (jf. i denne retning dom af 30.6.1966, Vaassen-Göbbels, 61/65, EU:C:1966:39, s. 395, af 3.5.2022, CityRail, C-453/20, EU:C:2022:341, præmis 41, og af 21.12.2023, Krajowa Rada Sądownictwa (En dommers forbliven i sit embede), C-718/21, EU:C:2023:1015, præmis 40).
- 36 Det fremgår ligeledes af Domstolens faste praksis, at de nationale retter kun kan forelægge spørgsmål for Domstolen, hvis der verserer en tvist for dem, og de skal træffe afgørelse i en sag, der skal afsluttes med en retsafgørelse. Afgørelsen af, om et organ har ret til at forelægge spørgsmål for Domstolen, træffes således på grundlag af såvel strukturelle som funktionelle kriterier (jf. i denne retning dom af 3.5.2022, CityRail, C-453/20, EU:C:2022:341, præmis 42 og 43 og den deri nævnte retspraksis).
- 37 Hvad angår disse strukturelle kriterier fremgår det af oplysningerne i de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, og navnlig af bestemmelserne i ADBG, at det uafhængige voldgiftsudvalg opfylder kriterierne om, at det skal være oprettet ved lov, have permanent karakter, virke som obligatorisk retsinstans og anvende en kontradiktorisk sagsbehandling.
- 38 Derimod må der rejses det spørgsmål, om det uafhængige voldgiftsudvalg opfylder kriteriet om uafhængighed.
- 39 Hvad angår dette kriterium skal det fremhæves, at de nationale retters uafhængighed, som er absolut nødvendig for en effektiv retsbeskyttelse, er uløseligt forbundet med udøvelsen af dømmende myndighed (jf. i denne retning dom af 27.2.2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, præmis 41 og 42). Denne uafhængighed er derfor væsentlig for et velfungerende retligt samarbejde, som omfatter mekanismen med præjudiciel forelæggelse fastsat i artikel 267 TEUF, idet denne mekanisme i overensstemmelse med Domstolens faste praksis alene kan aktiveres af en retsinstans, som bl.a. opfylder dette krav om uafhængighed (jf. i denne retning dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis).
- 40 Uafhængighedsbegrebet omfatter to aspekter (jf. i denne retning dom af 19.9.2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, præmis 49 og 50, og af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 57).
- 41 Det første, eksterne, aspekt kræver, at det pågældende organ udøver sit hverv helt uafhængigt og uden at være underlagt noget hierarkisk forhold eller stå i afhængighedsforhold til nogen og uden at modtage ordrer eller instrukser fra nogen, og at det således er beskyttet mod indgreb og pres udefra, der kan bringe dets medlemmers uafhængige bedømmelse i fare og påvirke deres afgørelser (dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

- 42 I denne forbindelse skal det bemærkes, at det forhold, at medlemmerne af det omhandlede organ er uafsættelige, udgør en garanti, der er uløseligt forbundet med dommernes uafhængighed, for så vidt som uafsætteligheden har til formål at beskytte dem, der har til opgave at udøve dømmende myndighed, på det personelle plan (dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 Princippet om uafsættelighed, hvis afgørende betydning skal understreges, kræver navnlig, at dommerne kan forblive i embedet, så længe de ikke har opnået den obligatoriske pensionsalder, eller indtil afslutningen af deres mandat, når dette er af tidsbegrænset varighed. Selv om dette princip ikke har en fuldstændig absolut karakter, kan der kun undtages derfra, når dette er begrundet med henvisning til tvingende legitime hensyn og under overholdelse af proportionalitetsprincippet. Det er således den almindelige opfattelse, at dommere under overholdelse af passende procedurer kan afsættes, hvis de er uegnede til at forblive i embedet grundet forfald, eller såfremt de har begået en alvorlig forseelse (jf. i denne retning dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Garantien om uafsættelighed for medlemmerne af en ret kræver således, at de tilfælde, hvori medlemmerne af dette organ kan afsættes, fastsættes i et særligt regelsæt ved hjælp af udtrykkelige lovbestemmelser, som giver garantier, der ligger ud over dem, der er fastsat i de almindelige forvaltningsretlige og arbejdsretlige bestemmelser, som finder anvendelse i tilfælde af en afsættelse, som er udtryk for misbrug (jf. i denne retning dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 60, og af 26.1.2023, Construct, C-403/21, EU:C:2023:47, præmis 44).
- 45 Det andet, interne, aspekt af »uafhængighedsbegrebet« hænger sammen med begrebet upartiskhed og vedrører det forhold, at der skal være den samme afstand til tvistens parter og deres respektive interesser for så vidt angår tvistens genstand. Dette aspekt fordrer objektivitet og en fuldstændig mangel på interesse i sagens udfald ud over den strikte anvendelse af retsregler (jf. i denne retning dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 46 Ifølge Domstolens faste praksis indebærer uafhængighedsbegrebet først og fremmest, at det pågældende organ er udenforstående i forhold til den myndighed, som har truffet den omtvistede afgørelse (jf. i denne retning dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 Disse garantier for uafhængighed og upartiskhed forudsætter, at der findes regler – om bl.a. organets sammensætning, medlemmernes udnævnelse og funktionsperiode, tilfælde, hvor organets medlemmer kan vige deres sæde, tilfælde, hvor de har pligt til at vige deres sæde, samt tilfælde, hvor de kan afsættes – som gør det muligt at fjerne enhver rimelig tvivl i offentligheden om, at organet er uimodtageligt for påvirkninger udefra og neutralt i forhold til de interesser, som står over for hinanden (dom af 21.1.2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 Hvad angår det uafhængige voldgiftsudvalg bemærkes i denne henseende, at § 1, stk. 3, og § 5 i dettes procesreglement som omhandlet i den føderale antidopinglov fra 2021 bestemmer, at voldgiftsudvalgets medlemmer er uafhængige i udøvelsen af deres funktioner, og at de er underlagt princippet om upartiskhed.

- 49 I henhold til ADBG's § 8, stk. 3, udpeges det uafhængige voldgiftsudvalgs medlemmer imidlertid af forbundsministeren for kunst, kultur, offentlig tjeneste og idræt med et mandat på fire år, der kan fornyes og inddrages før tiden af tungtvejende grunde, uden at dette begreb er defineret i den nationale lovgivning.
- 50 Navnlig er det uafhængige voldgiftsudvalgs medlemmers uafsættelighed ikke sikret ved nogen specifik regel.
- 51 På dette punkt adskiller situationen for medlemmerne af det uafhængige voldgiftsudvalg sig f.eks. fra situationen for det forelæggende organ i den sag, der gav anledning til dom af 6. oktober 2015, *Consorti Sanitari del Maresme* (C-203/14, EU:C:2015:664), i den forstand, at medlemmerne af dette organ, således som det fremgår af denne doms præmis 11 og 20, havde en garanti for uafsættelighed i løbet af deres mandatperiode, som kun kunne fraviges af grunde, der udtrykkeligt var opregnet i det regelsæt, der regulerede det nævnte organs funktion.
- 52 Desuden tilkommer afgørelsen om afsættelse af medlemmerne af det uafhængige voldgiftsudvalg alene forbundsministeren for kunst, kultur, offentlig tjeneste og idræt, dvs. et medlem af den udøvende magt, uden at der på forhånd er opstillet præcise kriterier eller præcise garantier.
- 53 Det følger heraf, at den gældende nationale lovgivning ikke sikrer, at det uafhængige voldgiftsudvalgs medlemmer er beskyttet mod pres udefra, det være sig direkte eller indirekte, der kan rejse tvivl om deres uafhængighed, således at dette organ ikke opfylder det krav om uafhængighed, som er særegent for en retsinstans set ud fra et eksternt synspunkt.
- 54 Det fremgår af samtlige ovenstående betragtninger, at det uafhængige voldgiftsudvalg ikke kan kvalificeres som en »ret« i artikel 267 TEUF's forstand.
- 55 Denne omstændighed fritager imidlertid ikke det uafhængige voldgiftsudvalg fra forpligtelsen til at sikre EU-rettens anvendelse, når det træffer sine afgørelser, og til om fornødent at undlade at anvende enhver national bestemmelse, der synes at stride mod EU-retlige bestemmelser, som har direkte virkning, idet sådanne forpligtelser nemlig påhviler alle de kompetente nationale myndigheder og ikke udelukkende de judicielle myndigheder (dom af 21.1.2020, *Banco de Santander*, C-274/14, EU:C:2020:17, præmis 78 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 Det skal i øvrigt bemærkes, at det fremgår af de sagsakter, som Domstolen råder over, og af de oplysninger, som NADA er fremkommet med i retsmødet, at SO i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 77, stk. 1, har indgivet en klage til Österreichische Datenschutzbehörde (den østrigske databeskyttelsesmyndighed) over tilsidesættelse af denne beskyttelse. Dette organ har truffet en afgørelse om afslag, som i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 78, stk. 1, er blevet appelleret til Bundesverwaltungsgericht (forbundsdomstol i forvaltningsretlige sager, Østrig) (jf. i denne retning dom af 7.12.2023, *SCHUFA Holding (Gældssanering)*, C-26/22 og C-64/22, EU:C:2023:958, præmis 52 og 70). Dette søgsmål er blevet udsat i afventning af Domstolens besvarelse af de spørgsmål, der er stillet i den foreliggende sag.
- 57 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at nærværende anmodning om præjudiciel afgørelse ikke kan antages til realitetsbehandling.

Sagsomkostninger

- 58 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for det forelæggende organ, tilkommer det dette at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Anmodningen om præjudiciel afgørelse, der er indgivet af Unabhangige Schiedskommission Wien (det uafhangige voldgiftsudvalg i Wien, Østrig) ved afgørelse af 21. december 2021, afvises.

Underskrifter